

13.2.2026

Uudelleenlaaditun yhdyskuntajätevesidirektiivin kansallista täytäntöönpanoa valmistelevan seurantaryhmän 3. kokous

Aika: 13.2.2025 klo 13–15
Paikka: Teams-kokous
Osallistujat: Tarja Haaranen, puheenjohtaja, ympäristöministeriö

Seurantaryhmä (jäsenet ja varajäsenet)

Olli-Matti Verta, maa- ja metsätalousministeriö (9.45 asti)
Mikko Paunio, sosiaali- ja terveysministeriö
Riikka Malila, Suomen ympäristökeskus
Tuulia Innala, Suomen Kuntaliitto
Paula Lindell, Suomen Vesilaitosyhdistys ry
Jukka Meriluoto, Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy

Sihteerit

Piia Kähkölä, ympäristöministeriö
Milka Parviainen, ympäristöministeriö

Muut ympäristöministeriön asiantuntijat:

Pia Kärki, (säädösvalmisteluavustaja) ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.01.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Säädöshankkeen aikataulu

Täytäntöönpano jaetaan kahteen hallituksen esitykseen, joista ensimmäinen on tarkoitus antaa lokakuussa 2026 ja toinen seuraavalla hallituskaudella. Ensimmäiseen hallituksen esitykseen on pyrkimyksenä olla valmiudessa sisällyttämään mahdollisimman monen direktiivin artiklan täytäntöönpaneavat säännökset. Toiseen hallituksen esitykseen sisällytetään mikroepäpuhtauksien poistoon ja tuottajavastuuseen liittyvät kansalliset säännökset sekä niiden artiklojen täytäntöönpano, jotka jäävät ensimmäisen hallituksen esityksen ulkopuolelle. Ensimmäistä hallituksen esitystä koskeva lausuntokierros on tarkoitus käynnistää ennen kesää.

Laajennetusta tuottajavastuusta on meneillään työpajasarja: ensimmäinen varsinainen työpaja järjestettiin 3.12.2025, toinen 10.2.2026 ja kolmas on tarkoitus järjestää toukokuussa. Lisäksi STM:n kanssa on tarkoitus järjestää lääkevaikutuksiin keskittyvä työpaja syksyllä 2026. Julkinen hankintaprosessi mikroepäpuhtauksien poistovelvoitteen kustannusvaikutuksia koskevan selvityksen hankkimiseksi on käynnistetty helmikuussa.

Aikataulusuunnitelmaa pidettiin yleisesti ottaen hyvänä. Todettiin, että direktiivi sisältää useita tiukkoja määräaikoja. Keskustelussa nostettiin esille, että 8 artiklan haitta-aineiden poiston kanssa ei voida edetä ennen kuin tuottajavastuupuoli (artiklat 9 ja 10) on selvä. Toivottiin, että ympäristölupien aukomista tiukentuneiden puhdistusvelvoitteiden osalta (6, 7 ja 8 artiklat) katsottaisiin kokonaisuutena.

4. Asiantuntijatyöryhmän ja seurantaryhmän kevään alustava työohjelma

Asiantuntijaryhmälle on keväälle kaavailtu neljä kokousta, joissa on alustavasti tarkoitus käydä läpi artikkelit 3-7, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 23 ja 24. Seuraavassa seurantaryhmän kokouksessa on tarkoitus käydä läpi ensimmäisen HE-luonnoksen säädösratkaisuja ennen lausuntokierroksen käynnistämistä. Noin 8-10 vkon lausuntokierros on tarkoitus käynnistää ennen kesää. Aikatauluun liittyy epävarmuuksia.

5. SYKEN työsuunnitelma direktiivin täytäntöönpanoon liittyen

Riikka Malila esitteli SYKEN työsuunnitelman direktiivin täytäntöönpanoon liittyen. Sykellä on kaikkiaan kuutena työpakettina tehtäviä selvityshankkeita direktiivin täytäntöönpanoon liittyen sisältäen Yhdyskuntajätevesien kokonaisvaltaisia hallintasuunnitelmia edellyttävien taajamien tunnistamisen, rehevöitymiselle alttiiden alueiden tunnistamisen, mikroepäpuhtauksien riskialuekartoituksen, paikkatietopohjaisia tarkasteluja sekä tietojärjestelmien ja raportoinnin kehittämistä. Tarkoituksena on, että alueluettelointeja lähdetään tekemään jo tänä vuonna, mutta mikroepäpuhtauksien riskikartoitus tapahtuu pääosin vuonna 2027.

VVY nosti esille, että 5 artiklan täytäntöönpanoa on pohdittu Suomen ja Euroopan vesihuoltolaitosten näkökulmasta ja siitä löytyy materiaalia, jota on mahdollista toimittaa täytäntöönpanotiimille.

6. Muutamia nostoja direktiivin täytäntöönpanosta

Piia Kähkölä kertoi direktiivin täytäntöönpanon kannalta keskeisen taajaman määritelmän tilanteen. Tällä hetkellä suunnitelmana on lisätä direktiivitaajaman määritelmä ympäristönsuojelulakiin. Tiheys on direktiivitaajamassa keskeisessä roolissa, mistä syystä se tulisi tuoda määritelmään. Myös teollisuus voidaan direktiivin mukaan ottaa huomioon taajaman määrittelyssä.

Toinen kysymys on, että millaisella menettelyllä direktiivitaajama määritellään. Taajamuudesta seuraa velvoitteita. Asiaa käsitellään tarkemmin seuraavassa asiantuntijaryhmässä.

Nostettiin esille, että mikäli taajamaluettelo tarkoittaa sitä, että direktiivitaajamat laitetaan kartalle, täytyy olla selkeät ohjeet siitä, miten se tehdään. Aineiston luotettavuus on tärkeää. Tuotiin esiin myös se, että teollisuuslaitokset ovat usein maaseudulla eivätkä taajamissa. Teollisuustoimija voi nostaa tietyn maaseututaajaman asukasvastinelukua merkittävästi. Nähtiin tärkeänä, että asia suhteutetaan olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen.

Piia Kähkölä kertoi, että myös rehevöitymiselle alttiit alueet joudutaan Suomessa määrittelemään vaikka ennen on lähdetty siitä, että koko Suomi on rehevöitymiselle altista. Rehevöitymiselle herkat alueet tulee yksilöidä mikäli ei haluta laajentaa ravinteiden poistovaatimuksia koskemaan kaikkia yli 10 000 avl puhdistamoita ja mikäli typen luonnollinen pidättyminen halutaan huomioida.

Käytiin keskustelua myös portaittain tulevista velvoitteista, kuten 7 artiklan riskiperusteiset vaatimukset ja mikroepäpuhtauksien puhdistusvaatimukset. Direktiivissä ei säädetä jäsenvaltioita sitovasti siitä, millä perusteella yksittäiset puhdistamot asetetaan järjestykseen velvoitteiden soveltamisessa. Mahdollisia järjestysperusteita ovat esim.: vaikuttavuus, kustannukset, kustannustehokkuus ja riskialueet prioriteettina.

7. Muut asiat

MMM nosti esiin, että yhdyskuntajätevesidirektiivin täytäntöönpanosta liittyen rajat ylittävään yhteistyöhön on keskusteltu Ruotsin kanssa viimeisimmässä Suomen ja Ruotsin rajavesistösopimuksen alaisessa kokouksessa.

CER-toimijoiden nimeäminen vesihuoltosektorilla on käynnissä ja siitä tulee MMM:n päätös. Asiasta on keskusteltu YM:n ja STM:n kanssa yhdessä.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 2.4. klo 9.00–11.00. Muut asiat

9. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.47.